

(Коста Чавошки, *Чему Демократска странка*, Београд, СЛС, 2007, стр. 135). [\(1\)](#)

Ако је ико у Србији увек био у опозицији, онда је то био Коста Чавошки. Он је у опозицију отишао 1968. У тих 40 година свака власт у Србији имала је у Чавошком критичара. Он је писао против Тита, геронтократије у СФРЈ из осамдесетих, Милошевића, Шешеља, Ћинђића, Коштунице, Тадића... Али, ма колико строг према властодршцу, када би экс-владар и сам постао жртва прогона, Чавошки га је узимао у одбрану. Иако хапшен, осуђиван, отпуштан и јавно жигосан, Чавошки је увек био спреман да пређе преко личне неправде зарад отпора некој новој, великој неправди. И тако, иако је до 2000. критиковао Милошевића и Шешеља, он је стао на њихову страну чим су пали у шаке «хашком Минотауру». И, ако је ико у Србији заслужио титулу часног опозиционара, онда је то свакако Коста Чавошки.

Баш због храброг и достојанственог става, Чавошки је постао индикатор за откривање идеолошког ауторитаризма у Србији. Ако нисте сигурни ко је овде главни идеолошки моћник, само погледајте ко најжешће напада Чавошког. И одмах ће вам све бити јасно. Некада је Чавошки био предмет редовних осуда идеолошких комисија разних градских и централних комитета. Данас је пак мета редовних напада идеолошких комисија са Б92, из «другосрбијанске» штампе и из врха «НВО сектора».

Истина, тон тих напада нешто се променио. Некада су, наиме, идеолошки полицајци показивали макар основно поштовање према свом непријатељу Чавошком. Третирали су га као опасни елемент, али ипак као неко ко је достојан да буде непријатељ, као опасног човека, али ипак као озбиљног човека. Ови нови идеолошки полицајци, међутим, све који се усуђују да мисле другачије приказују као будале и лудак. Можете бити врхунски научник, прво име у својој области, аутор антологијских књига... Али, ако се усудите да кажете само реч која није по вољи комесарима евроатлантских интеграција, намах ћете постати «комична фигура», «бизарни писац» и «салонски фашиста».

Механизам ове дехуманизације непријатеља је једноставан. Он почива на реду измишљених или искривљених вести, које најпре донесе неки «објективни» медиј, попут Б92. Иза те вести, затим, следи ред «спонтаног» изношења коментара од стране познатих НВО лидера или анонимних «грађанских активиста». Наравно, сви ти коментари су негативни и увредљиви. И тако, ред вести, ред коментара, ред вести, ред коментара... И угледни универзитетски професор убрзо постаје лудак и манијак.

Статус који Чавошки данас има у најширој јавности, којом доминирају еврореформски медији, можда је бољи пример рада те машинерије за млевење људи. Да ли се, рецимо, сећате, покушаја да заговорници легализације марихуане организују тзв. ганца марш у Београду? Грађанистичка елита је тај марш видела као још један корак ка ослобођењу Србије. Б92 је био одушевљен. Али, идеја некако није наишла на подршку у јавности. Напротив, већина Срба је то доживела као провокацију. Са 80.000 наркомана, Србија је на прагу да јој читаво следеће поколење буде десетковано. Свако треће дете већ пуши. И ако би се још дозволила слободна продаја марихуане, Србија би за пар година постала власништво наркомафије и омиљена дестинција европских нарко и порно туриста.

По мрштењу, па и по отпору јавности лепо се видело да српско друштво још није «зрело» за такве дивоте. Пошто су схватили колико је акција непопуларна, организатори су одлучили да се повуку. Ипак, како би се читав догађај пропагандно искористио, доктори манипулације из Друге Србије једноставно су измислили саопштење извесне тајанствене организације: «Уједињени српски националисти». Та непозната организација наводно је запретила да ће силом спречити «ганца марш». Она је при том, ничим изазвана, навела да је у тој идеји подржавају и «Горан Давидовић, Синиша Вучинић и Коста Чавошки».

Б92 је пласирао ту вест под називом «Најава насиља у Београду» (3. мај 2007) [\(2\)](#). Као извор вести наведен је сам Б92, а читава вест је илустрована снимцима премлаћивања геј активиста у Београду, 2001. «Српски екстремни десничари», читао је спикер загробним гласом, док су екраном промицале архивске слике уличног насиља, «најавили су(...) да ће се физички обрачунати с неистомишљеницима». Дакле, у том контексту недогођеног, виртуелног насиља «екстремних десничара» против «неистомишљеника», поменут је, ни крив ни дужан, и Коста Чавошки. А затим је на сајту Б92 уследила лавина оптужби и увреда на рачун Чавошког

[\(3\)](#)

:

«Болесници ... Јел је овај Коста Чавошки још увек на факултету, требало би га спровести

до најближе менталне установе ».

« Надам се да ће ултрадесничари, као и Коста Чавошки и остали који су дали подршку, бити ухапшени, јер то итекако експлицитно пише у закону».

« Болесници , нисам ни знао да постоји такав отпад овде . Страшно».

«Од свега ружног у овој вести, мени је најгора чињеница да је ПРОФЕСОР Чавошки подржао насиље» .

«Не изненађује ме његов, став, већ га је више пута исказивао, већ чињеница да је он још увек професор. Све универзитетске титуле па и професорске се могу изгубити, што је он одавно заслужио» .

« Нека дође и Коста са тим момцима! Доста ми је више тог надувеног старца, који само просипа памет о неком Српском ставу, моралу... Увек он нешто контрира и држи нам свима слово како би требало, нек дође и нек стане први у одбрану свог професорског средњовековног става».

«Чисти фашизам. Ко су, бре, они? Да је ова држава нормална, као што није, Чавошки, Вучинић, Давидовић & Со би били у некој установи затвореног типа. Јал' клиници, јал' затвору. Али не, они су слободни и још прете».

«Лагано улазимо у период да слобода окупљања и изражавања ставова зависи од тога да ли се то свиђа неколицини душевних болесника и њихових предводника допингованих новцем од власти и подршком појединих професора са БУ» .

«Коштунице, дај оставку сад одмах и распусти лажну владу чији си председник. (...)Тебе и контра митингаше и чистунце твог легало - патриотизма, ама баш заболе брига (за Косово), а на које се вадите заједно са излапелим Чавошким и осталим ментолима. Дај

оставку, иди, склони се и ти, и твој, и Слободанов клеро фашистички шљам».

«Што се тиче ових самозваних "патриота" треба их забранити и санкционисати чак и по цену осуде од стране земаља које у име демократије штите права и оваквих ликова».

На сајту Б92 објављена су 52 оваква коментара. Да још једном напоменем, реч је о весту коју је Б92 највероватније сам измислио и сам повезао са Чавошким. Ову вест је било сасвим лако проверити. Довољно је било позвати телефоном Чавошког и питати га да ли је збиља подржао «Уједињене српске националисте». Али, зашто би новинари из Б92 то радили? Па они су знали да ништа од тога није тачно. Но, после неколико таквих «вести» и «спонтаних» коментара «објективних» гледалаца, чак и они који се не куну у ЛДП и «јавни сервис Друге Србије», осетиће нетрпељивост према «ментолу», «фашисти» и «излапелом старцу» Чавошком. Тако ће све што Чавошки убудуће буде рекао или написао за њих једноставно бити неприхватљиво. Дехуманизација једног универзитетског професора управо и има за циљ да се свака његова критика унапред обесмисли, али и да се застраши сваки онај ко се усуди слично да мисли.

Да ли се оваквој гебелсовској пропаганди ико супротставио? Да ли смо након овакве медијске свињарије добили сопштење НУНС-а, УНС-а, ПЕН-а, Удружења универзитетских професора, Удружења правника или било које друге асоцијације? Не. Јер, ко сме да дирне у зеницу ока «слободних» медија у Србији, коју представља Б92? Ко сме да попреко погледа нашу авангарду еврореформског новинарства?

Замислите само да је било обратно. Замислите да је нека телевизија измислила вест о, рецимо, Војину Димитријевићу (или било ком другом интелектуалцу из Друге Србије). Замислите да је та телевизија на свом сајту, затим, објавила 52 мрзитељска и увредљива коментара на његов рачун. Замислите да је Војин Димитријевић у тим коментарима назван «ментолом», «фашистом» и «излапелим старцем», кога треба «ухапсити», «затворити у лудницу» или просто «избацити са факултета». Колико милисекунди би протекло од оглашавања Надежде Гаће и НУНС-а? Колико наносекунди би протекло од заједничког саопштења 3.258 невладиних организација за заштиту људских права? Колико микросекунди би прошло од протеста америчког амбасадора? Колико секунди би протекло од ванредне седнице парламента ЕУ у Стразбуру? И после колико минута би уследила НАТО наредба за још једну хуманитарну акцију «Милосредни анђео» против Србије?

Али, неки ред мора да се зна. И зато за Косту Чавошког нико није прстом мрдноу. Ни тада, ни сваки пут када га се дочепала еврореформска машинерија. И после осам година млевења, Коста Чавошки данас стоји пред нама као пример како пролази свако ко пркоси Хагу и Вашингтону. И немојте мислити да пример не делује. Јер, ко од нас хоће да му се ругају? Ко од нас жели да му Б92 блогери описују физички изглед? Ко од нас жели да му деца слушају како им је отац «фашиста», «ментол» или «излапели старац»? Зато ту еврореформску гомилу за линч сви избегавају. Зато је Чавошки сам, зато се о његовим књигама ћути, зато се он не зове у медије, зато се његови чланци не појављују у великим листовима...

Зато ће и ова последња књига Чавошког бити прећутана. У њој Чавошки сведочи како је оснивана Демократска странка. Али, коме то данас треба? Садашње руководство ДС не воли своје осниваче, чланство за њих и не зна, а еврореформска јавност Демократску странку радије види као секцију ЕУ и НАТО Интернационале, него као изворну националну и демократску партију. Чавошког и његових књига нема и не треба да буде. Неки историчар, можда, узеће да погледа како је изгледала обнова парламентарне демократије у Србији. Неки студент ће о томе написати семинарски рад. Неком новинару ће можда бити занимљив податак да је први национални програм ДС-а написао управо Чавошки. И на томе ће се, углавном, све завршити.

Свима ће бити лакше да Чавошког препусте судбини, изолованости и повременом «топлом зецу» на Б92 [\(4\)](#). Тек да се не заборави ко је овде газда. Тако је боље него се замарати узнемирујућим мислима: да је Чавошки, насупрот другосрбијанским комитетлијама, био либерал онда када се за то ишло у затвор; да је писао о Поперу двадесет година пре него што су данашњи српски «либерали» уопште схватили шта значи «отворено друштво» у називу њима омиљеног фонда; да је био члан одбора за људска права десет година пре него што су се «либерали» опсетили да цивилно друштво није само други назив за ОНО и ДСЗ; да је писао о подели власти у америчком систему и о америчком федерализму деценијама пре него што су «либерали», на двомесечном студијском боравку по САД, открили важност демократских институција и владавине права...

Нико није наиван да мисли како је овакав третман Чавошког случајан. Сличан третман «уживају» и СПЦ, САНУ, књижевници и уметници, професори универзитета, официри из рата 1999, новинари, спортисти који се не стиде што су Срби... Заправо, целокупна српска национална елита и све главне националне институције предмет су овог својеврсног културног рата. Циљ је да се униште национални ауторитети, да се поткопа национално самопоштовање, да се разори сваки центар независног расуђивања и деловања. Циљ је да се аутентична национална култура замени идејно провереном «културном индустријом». Циљ је да уместо одважних научника и самосвојних уметника

српском културом овладају трећеразредни имитатори, сирови псовачи, идолопоклоници свега што долази из Њујорка или Љубљане, свеједно...

Тај циљ је на самом прагу да буде остварен. А за то је најодговорнија српска културна елита. Она је ћутала када је еврореформска гомила за линч извлачила и вербално стављала на вешала најугледније људе из науке, цркве, уметности или политике. Један од тих линчованих био је и Коста Чавошки. Можда је дошло време да више не ћутимо. Можда је крајње време да кажемо – доста. И да барабама у овој земљи коначно саопшtimo да их поштени свет од сада више никако неће трпети.

Фусноте:

1. Печат, 23. мај 2008, бр. 13.

2. http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2007&mm=05&dd=03&nav_category=11&nav_id=244865

3. http://www.b92.net/info/komentari.php?nav_id=244865#hrono

4. Последњи такав шиболет био је 8. маја 2008. Б92 је донео вест о одржавању трибине «Геополитике» под називом «Национални и државни приоритети Србије» (http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2008&mm=05&dd=05&nav_category=11&nav_id=297125)

). Цитиран је Чавошки који је рекао: «Ја мислим да је наша влада грдно погрешила што је унапред одбацила употребу силе (у вези са Косовом – А. С). Могла је ништа да не каже, па нека они мисле да ли ћемо ми употребити (силу) или нећемо». Онда су уследили коментари: «Ево још ликова из црних 90-тих, излазе к'о буба -швабе». «Нешто те нема у последње време Чавошки, а дружили смо се. Да те подсетим да смо силом пробали, али нам нешто није ишло. А можда си тај део преспавао, или ниси помно пратио ситуацију јер си био заузет писањем својих "паметних" књига». «Обавештавам б92 вебмастера да ову вест из 1999 године врати у архиву». «Какви су ово лузери, 'бронећи' Србију упропастиће све што је било здраво у држави. Најгоре је што због њих српски држављани у сопственој држави, односно ми обични људи, не можемо да живимо како треба». «Како ја видим некимa није никад доста трагедије и хаоса. Па молим вас, кад

ћете једном стати и отарасити се тих злих људи који прете непрекидно». «Па господо, кад већ мислите тако, онда пушку у руке, пут под ноге и ослободите Косово». «То је по свој прилици и само семе зла и несреће који затиру овај несрећни народ вековима у назад». «Искрено, плаше ме овакви иступи и плаши ме цела тренутна ситуација у држави. Према данашњем извештају једне маркетиншке агенције, постоји велика могућност да мрачне силе 90-их поново преузму вођење државе», итд.

(
http://www.b92.net/info/komentari.php?nav_id=297125#hrono
).

Овај шиболет је, међутим, био нарочит зато што је последња реченица «вести» гласила: «Као учесници трибине били су најављени и аналитичари Слободан Антонић, Ђорђе Вукадиновић и Александар Фатић, али они, према речима организатора, ипак нису могли да дођу због других обавеза». Замислите каква вест – да неко није присуствовао трибини! Али, то помињање имена, наравно, била је жеља да се још понеко стави у негативни контекст и да се овај позив на линч прошири на још нека имена. И наравно да је позив имао успеха: «Сем Антонића и Вукадиновића на том броду опасних ликова недостају ми и нека много звучнија имена. То су управо они који несрећног Србина трују својим отровом који из њихових душа куља као из вулкана. Нека, нестаће полако и они». Итд.